

Výroční zpráva o hospodaření příspěvkové organizace
Hřbitovy města Olomouce
v roce 2010

Název organizace: Hřbitovy města Olomouce, p.o.
Adresa: tř. Míru 104, 779 00 Olomouc
Telefon: 585 413 703
E-mail: hrbitovy@olomouc.eu
www: <http://www.olomouc.eu/hrbitovy>

Vedení organizace: Ing. Igor Kleiner ředitel
Emilie Kučerová zástupce ředitele

Hřbitovy města Olomouce (HmO) jsou příspěvkovou organizací zřízenou **statutárním městem Olomoucí**, majitelem většiny hřbitovních pozemků, za účelem správy všech olomouckých hřbitovů (Neředín, Nová Ulice, Nedvězí, Slavonín, Nové Sady, Holice, Hodolany, Chválkovice, Svatý Kopeček, Černovír a Chomoutov) o ploše 22,5 ha a za účelem poskytování vybraných služeb v oblasti pohřebnictví. Do země nelze pohřbívat na hřbitovech Hodolany, Černovír, Chomoutov a částečně na Svatém Kopečku.

Statutární město Olomouc v roce 2010 uvolnilo HmO na provoz a investice částku ve výši 3.105 tis. Kč.

Od 1. 1. 1998 platí nový ceník nájmu a služeb s nájmem spojených za pietní místa, o kterém jsem informoval Radu města Olomouce na jednání 16.12.1997. Podstatné zvýšení cen je dáno jednak novou metodikou výpočtu, která snížila neopodstatněný nepřiměřený cenový rozdíl mezi malými, středními a velkými místy, jednak zpoplatňováním dosud bezplatných nebo jen částečně hrazených služeb, samozřejmě i možnostmi rozpočtu města. Cena služeb s nájmem spojených je v souladu s doporučením Rady města Olomouce každoročně zvyšována o inflaci předchozího roku vyhlášenou ČSÚ. Sjednáním nájemní smlouvy k hrobovému místu se dobrovolně začleňujeme do skupiny, která by měla být schopná nést veškeré provozní i přímé investiční náklady údržby, a příspěvek města brala jako doplňkový zdroj pouze pomáhající zkrášlit místa, která neodmyslitelně ke každému lidskému společenství patří, a která nesou obraz jeho kulturní úrovně.

Na výsledcích roku 2010 se podílelo přepočteno 18,04 pracovníků.

Olomoucké hřbitovy patří mezi místa, na kterých odsouzení vykonávají tresty obecně prospěšných prací. Po dlouholetých zkušenostech mohu tvrdit, že přínos pro vzhled hřbitovů je velmi problematický, závislý především na individuálním přístupu odsouzených, z nichž někteří výkon trestu u HmO ani nezahájí. Zatímní zkušenosti s výkony odsouzených spolu s minimálními možnostmi na ně působit mě o výhodnosti jejich nasazení nepřesvědčily, přestože nepochybují o celospolečenské výhodnosti trestu obecně prospěšných prací.

Od srpna 2009 mohou dlouhodobě nezaměstnaní splnit u HmO podmínky pro výplatu zvýšených dávek sociální pomoci. Veřejná služba pochopitelně klade zvýšené nároky na organizaci práce u HmO, ale po prvních zkušenostech ji lze považovat za přínosnou pro vzhled olomouckých hřbitovů.

Vědomí si úzké spojitosti mezi aktuálností evidence nájemců pietních míst a možností zkulturnit místa posledního odpočinku našich předků, také v roce 2010 pracovníci HmO usilovali o nápravu dlouhodobě zanedbávané evidence. Důraz byl kladen zejména na řešení pietních míst s neproplaceným pronájmem. Zákon na ochranu osobních údajů platný od 01.07.2000 ale znamená, že správce již není schopen z evidencí obyvatelstva získávat aktuální adresu přestěhovaného uživatele a pokusit se v jeho zájmu zapomnětlivost krátkou cestou napravit. Tato omezení se samozřejmě odráží ve snížené schopnosti správce vybírat nájem a služby s nájmem spojené a v konečném důsledku se uživatelům jejich opomenutí může značně prodražit. HmO nahradily efektivní ale časově velice náročné dohledávání ještě náročnějším vylepováním výzev na hrobová zařízení. Ukazuje se však, že díky různým vtípkům (snímání výzev, přelepováním na jiné hroby) jde o postup s nízkou účinností. Vylepování výzev se provádí především za účelem zlepšení vzhledu hřbitovů vyjasněním vlastnických vztahů k jednotlivým pietním místům. HmO se tímto způsobem snaží přetvořit evidenci našich předků v aktuální evidenci žijících nájemců a umožnit tak jednak rozpouštění rostoucích nákladů na co největší počet pietních míst a také prakticky vyloučit možnost zrušení pietního místa bez vědomí nájemce nebo jeho blízkých. K 15.02.2011 bylo z 16 152 obsazených míst 1 542 s neproplacenými poplatky, přičemž se již jedná většinou o místa s krátkodobou neproplaceností, kdy nájemce odkládá předepsanou platbu do povánočního období. Pokles míst s dlouhodobě neproplacenými poplatky byl dosažen jednak důsledným oslovováním nájemců za využití od 01.01.2003 v soulad uvedených zákonů o obcích a o pohřebnictví a naplněním podmínek pro zrušení užívání místa dle zákona o pohřebnictví. Zpřístupněním evidence obyvatelstva Magistrátu města Olomouce v listopadu 1998 získaly HmO mocný nástroj k výraznému zkrácení doby mezi oslovením uživatele a platbou užívacích poplatků. Přijetí zákona na ochranu osobních údajů s účinností od 01. 07. 2000 však získávání osobních údajů povinných osob znemožnilo. Do účinnosti zákona se však HmO podařilo zaktualizovat osobní údaje všech uživatelů pietních míst bydlících v Olomouci podle údajů evidence obyvatelstva k listopadu 1999. Úřad na ochranu osobních údajů však ve svém stanovisku jednoznačně upřednostňuje ochranu osobních údajů a to i za cenu podstatného zvýšení nákladů pro nájemce, který opomene nahlásit správci změnu bydliště. Jediným způsobem jak získat informace o nájemci je podat soudu zpoplatněný návrh na vydání platebního rozkazu, který v konečném účtování přijde k tíži nájemce. Pro zapomnětlivého nájemce je postup velmi drahý a pro náš malý tým časově velmi zatěžující a finančně nákladný. Takto nadbytečně spotřebovaný čas bychom raději využili pro práci na projektech přinášejících zlepšený vzhled hřbitovů. Uvítal bych, kdyby se rychleji rozrůstaly řady uživatelů, kteří přicházejí před koncem zaplaceného období toto prodloužit nebo předali jiné pokyny k budoucnosti pietního místa. V roce 2010 jsme přijali 3 494 plateb a vystavili 3 920 dokladů o zaplacení nájmu a služeb s nájmem spojených. Výběr nájmu, služeb s nájmem spojených a poskytnutých služeb dosáhl výše 5 952 103,- Kč.

Odvoz odpadů ukládaných do kontejnerů je smluvně zajištěn u Technických služeb a.s. Problémem je zneužívání kontejnerů občany pro ukládání nejrůznějšího odpadu, zejména na hřbitovech ve Slavoníně, Nových Sadech, Hodolanech, Svatém Kopečku, Chválkovicích.

Dlouhodobě budovaná kvalitní technická základna umožnila pracovníkům hřbitovní údržby systematictější celoroční údržbu hřbitovních ploch.

Účetnictví HmO roku 2010 prošlo auditem s výrokem auditora „bez výhrad“. Náklady na audit činily 30 tis.Kč.

Škoda způsobená trestnou činností bývalé zaměstnankyně HmO Emilií Zapletalovou je řešena soudní cestou. V roce 2009 soud vynesl nepravomocný rozsudek, který nařizuje dědici náhradu škody ve výši nabytého dědictví, dědic však 11.03.2010 zemřel. HmO zpřísnily pravidla vnitřní kontroly k minimalizaci možnosti opakování nezákonného jednání.

Děkuji uživatelům i návštěvníkům, kteří naši snahu a změny zaregistrovali. Vaše slova nás těší a věřím, že i při ohlédnutí za letošním rokem zaznamenáte další zlepšení.

Hospodaření Hřbitovů města Olomouce skončilo účetním ziskem ve výši 914 643 Kč. Odpisy dříve dokončených novostaveb zvyšují účetní náklady. HmO zaúčtovaly odpisy ve výši 1 010 497 Kč.

Zákon 256/2001 Sb., o pohřebnictví

Po dlouhých letech platnosti problematiku pohřebnictví spíše neřešící vyhlášky 19/1988 Sb. je od 01.01.2002 účinný zákon 256/2001 Sb. o pohřebnictví. Některá jeho ustanovení počítají s přechodnými obdobími v délce až dva roky. Co lze od zákona očekávat? Především se mění dosavadní užívání místa na písemně uzavřenou nájemní smlouvu mezi nájemcem a provozovatelem pohřebiště s oboustranně jasnými vymahatelnými právy a povinnostmi. Výraznou změnou je zákonná povinnost nájemce oznámit správci pohřebiště každé uložení zpopelněných ostatků v urnách, povinnost přiměřené údržby místa. Zákon také pamatuje na zvýšenou ochranu uložených uren a hrobového zařízení. Zákon stanovuje jasný postup pro ukončení nájmu hrobového místa a umožní, aby mnohdy zpustlá a negativně vzhled hřbitovů ovlivňující místa, byla postupně likvidována a převáděna na zatravněné plochy. S ohledem na kolize mezi ustanoveními zákona o pohřebnictví a zákona o obcích mohly být až v roce 2003 Radou města Olomouce schváleny řady pohřebišť a stanoveny zásady pro uzavírání nájemních smluv. Nájemní smlouvy jsou s nájemci uzavírány od 27.10.2003, přičemž předpokládám celkový počet 14 tis.smluv. K 15.02.2011 bylo uzavřeno již 13.836 smluv. K vynikajícímu výsledku jistě značnou měrou přispěla vysvětlující a připomínající kampaň HmO v regionálním rozhlasovém a televizním vysílání a v Radničních listech.

Na informační tabuli vpravo před vstupní branou k obřadní síni neředínského hřbitova HmO dle §29(4)a zákona o pohřebnictví průběžně zveřejňují výzvy nájemcům hrobových míst, u nichž není HmO známá současná adresa nebo adresa jejich právních nástupců, k uzavření nájemní smlouvy s tím, že pokud nájemní smlouva nebude uzavřena ve lhůtě stanovené zákonem o pohřebnictví, dosavadní užívací právo k místu zaniká i přes zaplacené poplatky. Zveřejňují se zde i výzvy k odebrání uren a hrobového zařízení neproplacených míst.

Internet

Díky osobní iniciativě pana náměstka primátora RNDr.Jana Holpucha, Ph.D. a práce webmastera MmO Pavla Srovnala byly přepracovány webové stránky HmO z textového tvaru do grafické podoby s rozšířenými možnostmi prezentace činností HmO. HmO pravidelně aktualizují stránky na adrese <http://www.olomouc.eu/hrbitovy>, na kterých jsou nájemci informováni také o způsobu a termínech placení svých hrobových míst. Získají zde aktuální informace o HmO, přečtou si řady olomouckých veřejných pohřebišť, vzorovou smlouvu o nájmu hrobového místa, výroční zprávy. **Neznám provozovatele pohřebiště, který by svému nájemci poskytoval informace v tak komplexní a komfortní podobě.** Náklady na stránky nevznikají, protože osobně vykonávám jejich údržbu.

Neředín

V roce 2010 započala obnova zeleně páteřních komunikací neředínského hřbitova. Po získání všech potřebných povolení se ve zvláštním režimu ohleduplném k výskytu chráněných a zvláště chráněných druhů živočichů vykácely přestárlé stromy hlavní aleje. Závěrem roku vypsala Magistrát města Olomouce odbor investic výběrové řízení na zhotovitele jedné z etap obnovy zeleně.

Průběžně po souhlasu MmO odboru životního prostředí odstraňujeme dřeviny ohrožující bezpečnost návštěvníků a majetek uživatelů pietních míst. Kompetentní pracovníci odboru

životního prostředí žádosti o skácení dřevin viditelně poškozujících hrobová zařízení již posuzují ve prospěch nájemců. V závislosti na problematicky vybraná výsadbová místa nerespektující v čase se rozšiřující nároky na životní prostor dřevin se zamítavá rozhodnutí jevila jako velmi nešťastná a byla zdrojem zbytečných rozporů mezi nájemci a majitelem pozemku.

Systematická činnost a mravenčí úsilí při vyjasnění vlastnických vztahů k hrobovým zařízením umožnila HmO uskutečňovat úpravy hrobových skupin hřbitova. Hrobová zařízení nemající nájemce, ale spoluvytvářející vzhled a atmosféru hřbitova byla sepsána a zdokumentována, část jednoduše ošetřena, část zařízení byla po zdokumentování stavu demontována a připravena k převedení na zatravněné plochy. Jde však o nákladově velmi náročné práce. K údržbě slouží grafické plány hřbitovních skupin, které se osvědčily při orientaci v značně nesourodých hrobových polích.

HmO v roce 2010 pokračovaly v prodeji opuštěných hrobových zařízení v souladu s Pravidly pro nakládání s opuštěnými hrobovými zařízeními schválenými RmO dne 17.07.2007. Lze očekávat, že celkové náklady na odstranění opuštěných hrobů budou převyšovat příjmy z prodeje hrobového zařízení.

Nová Ulice

Běžná celoroční údržba.

Nedvězí

Běžná celoroční údržba. Na odpad slouží kontejnerová sběrná nádoba pravidelně vyvážená Technickými službami města Olomouce, a.s.

Slavonín

Běžná celoroční údržba.

Nové Sady

Běžná celoroční údržba. HmO považují za nezbytné opravit oplocení hřbitova ve směru k odkalovacím nádržím ČOV.

Holice

Běžná celoroční údržba. HmO a MmO započaly práce na rozšíření stávajícího hřbitova o urnový háj. KMČ Holice nadále požaduje vydláždění páteřních komunikací a zřízení urnového háje. Vznikl projekt, ze kterého se s ohledem na finanční možnosti vydělí oprava oplocení holického hřbitova v souběhu s ulicí Keplerova.

Hodolany

Běžná celoroční údržba. Demontáže zbytků hrobových zařízení.

K údržbě slouží grafické plány hřbitovních skupin, které se osvědčily při orientaci v značně nesourodých hrobových polích.

Chválkovice

Běžná celoroční údržba. HmO chtějí volně ukládaný hřbitovní a bohužel i nehřbitovní odpad za hřbitovní zdí nahradit zpevněnou plochou pod kontejner na odpad, nabídnout městu Olomouci převzetí správy nad pozemky vlevo a za hřbitovní zdí při pohledu na vstupní bránu a založit zde stromořadí. Nutností je oprava oplocení. Vznikl projekt obnovy oplocení holického hřbitova, který, dovolí-li to finanční možnosti, bude realizován v průběhu roku 2011.

Svatý Kopeček

Běžná celoroční údržba. Výsledkem doplňujícího hydro-geologického průzkumu je zákaz pohřbívání do země v levém pásu starého hřbitova od dlážděné středové cesty při pohledu od vstupu ke kapli. Přes zájem občanů o pohřby do země je obnova pohřbívání v zakázané lokalitě s ohledem na místní hydrogeologické podmínky nereálná.

Černovír – občanský

Běžná celoroční údržba.

Černovír – vojenský

Velmi hodnotná i když veřejnosti méně známá olomoucká lokalita prošla nutnými zásahy. S náklady 2.400 tis.Kč, z nichž 1.200 tis.Kč pocházelo z dotace Ministerstva obrany ČR z fondu péče o válečné hroby, proběhla 1.etapa rekonstrukce hřbitova. Místní sklad má novou izolaci, střechu, fasádu a přípojku elektrické energie. V jeho blízkosti přibyl zdroj užitkové vody – studna. Rekonstruovaly se křesťanský a muslimský pavilon. V obou stavbách řemeslníci vyměnili poškozené trámové a bednění včetně kompletního oplechování a očistili kamenné prvky s jejich následnou konzervací. Byly obnoveny historické chodníky a v jejich hranicích zasazeny vytyčovací kameny. Další pokračování rekonstrukčních prací je závislé na úspěšnosti v získávání dotací. Pro další etapu obnovy s celkovými náklady 3.600 tis.Kč Odbor evropských projektů magistrátu žádá Ministerstvo obrany o dotaci ve výši 2.900 tis.Kč.

Chomoutov

Běžná celoroční údržba. Stále trvá požadavek na celoročně použitelnou přístupovou cestu ke hřbitovu, která se po deštích a tání stává překážkou příchodu na hřbitov. Stejně tak je potřeba odstranit nevhodně vysazenou řadu bříz podél oplocení. Zlepšující zásahy jsou však komplikovány majetkoprávními problémy v nejbližším okolí hřbitova.

Výzva

Vážení spoluobčané, vyzývám Vás k účinné spolupráci při ochraně hrobového příslušenství, vybavení hřbitovů a vysazované zeleně. Je smutné, že i místa posledního odpočinku jsou dnes v zájmu nenechavých spoluobčanů. Buďme vnímaví na dění kolem nás a každý podnikněme našim schopnostem a okamžitým možnostem odpovídající kroky. Hřbitovy ani při nejlepší snaze neuhlídají jen příslušníci Policie ČR a městské policie.

Poděkování

HmO děkují za spolupráci, pozornost a podporu primátorovi města Olomouce a jeho náměstkům, členům RmO, odboru koncepce a rozvoje, ekonomickému, investičnímu odboru, odboru evropských fondů, jakož i odboru životního prostředí. Děkujeme příslušníkům Městské policie Olomouc za snahu minimalizovat drobné krádeže a zvýšit pocit bezpečnosti návštěvníků hřbitova.